

Planurile-cadru - începutul reformei sistemului educațional

În contextul publicării noilor planuri-cadru în transparență decizională, Consiliul Național al Elevilor își exprimă profundul dezacord față de modul în care a fost gestionat procesul de transparență publică și conținutul documentelor propuse.

Deși în trecut au existat consultări publice asupra primei variante ale viitoarelor planuri-cadru, considerăm că era imperios ca **forma finală a acestora să fie supusă unei noi dezbateri reale, transparente și participative**. Reforma curriculară nu poate fi realizată în absența unei asumări colective și a unei consultări autentice cu elevii, profesorii, părinții și toți actorii relevanți din sistemul educațional.

Curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ) reprezintă una dintre cele mai valoroase oportunități de personalizare a parcursului educațional. Din păcate, în forma actuală a planurilor-cadru, **ponderea orelor alocate CDEOȘ este redusă față de prima variantă propusă de planuri-cadru**, ceea ce limitează capacitatea elevilor de a-și contura un traseu educațional adaptat propriilor interese și aspirații profesionale. Elevii nu trebuie să fie simpli beneficiari ai sistemului, ci **actori activi în definirea propriului parcurs educațional**. Este absolut normal ca trunchiul comun să existe și să asigure o bază solidă de cunoștințe, dar **alegerea direcției de aprofundare trebuie să aparțină elevului**.

Așadar, Consiliul Național al Elevilor solicită creșterea semnificativă a ponderii alocate curriculumului la decizia elevului din oferta școlii în planurile-cadru, în special pentru clasele terminale (XI-XII), astfel încât **cel puțin 30% din numărul total de ore să fie alocate materiilor opționale, sau revenirea la varianta inițială din luna ianuarie**.

Mai mult decât atât, modificarea numărului de ore pentru anumite discipline, precum limba și literatura română, limbile moderne, geografia sau istoria, va avea un impact direct asupra viitoarelor programe școlare și asupra conținuturilor care vor fi predate. Este necesar ca orice demers de reducere a numărului de ore să fie corelat cu o revizuire coerentă și profundă a curriculumului, pentru a preveni afectarea calității actului educațional prin comprimarea excesivă a conținuturilor. Solicităm, în acest sens, ca elaborarea noilor programe să fie realizată cu maximă transparență și cu implicarea directă a elevilor și profesorilor, după

un calendar sustenabil asumat în urma procesului de consultare publică, în vederea **asigurării unui curriculum relevant, aplicabil și adaptat nevoilor reale ale beneficiarilor principali ai educației.**

Totodată, în lipsa unei planificări riguroase a reformei privind formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, o reformă care să le ofere oportunitatea de a dobândi metode moderne, adaptate nevoilor reale ale elevilor – există riscul ca schimbările curriculare să nu poată fi aplicate eficient. Dincolo de actualizarea planurilor-cadru și a programelor școlare, este esențial ca profesorii să își asume un rol activ în procesul educațional, devenind nu doar transmițători de informații, ci facilitatori ai învățării și sprijin real în dezvoltarea elevilor. Fără o planificare riguroasă și resurse dedicate formării profesorilor, riscul este ca aceste discipline să devină doar denumiri fără conținut real și valoare educațională.

În ceea ce privește filiera tehnologică, majorarea orelor de pregătire practică este o direcție binevenită, însă fără un cadru solid de colaborare cu operatorii economici, inițiativa riscă să rămână doar la nivel declarativ. Această schimbare presupune automat o reducere a activității teoretice, ceea ce poate afecta echilibrul formării elevilor, în special în ceea ce privește pregătirea pentru examenul de bacalaureat sau continuarea studiilor în învățământul superior. Lipsa unor parteneriate funcționale cu mediul economic face dificilă asigurarea stagiilor de practică pentru elevi, în special în liceele din zonele rurale sau defavorizate, ceea ce poate accentua inegalitățile din sistem. Astfel, Consiliul Național al Elevilor consideră esențial ca Ministerul Educației și Cercetării să elaboreze **o strategie clară și sustenabilă pentru integrarea efectivă a pregătirii practice, care să includă suport logistic, financiar și parteneriate active cu agenți economici locali.**

Educația trebuie să fie construită în jurul nevoilor elevilor. Noile planuri-cadru, în forma propusă, riscă să rateze un obiectiv fundamental: acela de a reda elevilor **dreptul de a alege ce învață**, în funcție de aptitudinile, nevoile și planurile lor de viitor. Consiliul Național al Elevilor susține o reformă curriculară echilibrată, ancorată în realitate, bazată pe transparență și centrată pe autonomie educațională autentică.